

ЖОВТЕНЬ 2015

39 (53)



Свідоцтво про державну реєстрацію  
друкованого засобу масової інформації  
ІФ № 580 – 148Р від 24. 11. 2011 р.



**В Юридичному інституті  
Прикарпатського національного  
університету  
імені Василя Стефаника  
відбулася зустріч з представниками  
Лісової служби Міністерства  
сільського господарства США**

стор. 2

**Порядок надання земельної ділянки  
для будівництва та обслуговування  
житлового будинку,  
господарських будівель і споруд**

У контексті даного питання йтиметься про так звану повну модель приватизації земельної ділянки для відповідних цілей, тобто приватизацію земель державної та комунальної власності, що перебувають у запасі та земель резервного фонду.

стор. 8

## У НАСТУПНОМУ НОМЕРІ:

**В. В. АНДРІЮК**

**Психологічні особливості  
навчальної діяльності  
студентів: деякі поради**

• Офіційний сайт – [www.law.pu.if.ua](http://www.law.pu.if.ua)

• «Феміда клуб» - соціальна мережа «Вконтакті» - <http://vk.com/clubfemida>

• «ЮРФАКТИПЛЮС» - соціальна мережа «Вконтакті» - [http://vk.com/urfactu\\_plus](http://vk.com/urfactu_plus)

• Прикарпатський правничий клуб у Facebook - <http://www.facebook.com/pr.law.club>

• Юр ТВ на Youtube <http://www.youtube.com/user/TvFemida>

**Міжнародна  
науково-практична конференція  
«Корпоративне право України та  
інших європейських країн: шляхи  
гармонізації»**

стор. 4



**СУДОВИЙ ЗБІР:  
ЗМІНИ ЗАКОНОДАВЧОГО ПІДХОДУ**

В контексті останніх змін, яких зазнало чинне законодавство, пильну увагу привертають зміни до Закону України «Про судовий збір». Так, 22.05.2015 року Верховною Радою України було прийнято Закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо сплати судового збору», який набрав законної сили 1 вересня 2015 року. Фактично, в більшій частині норм Закон «Про судовий збір» оновлено.

стор. 7

**Особливості завдатку як способу за-  
безпечення виконання зобов'язань за  
попереднім договором купівлі-продажу  
нерухомого майна: практичні аспекти**

стор. 9

**З. В. ЯРЕМАК**

**Перспективи реформування  
державної виконавчої служби**

**Наші координатори**

ЛОГВИНОВА Марія Володимирівна, СІДУК Ліліана Василівна, МИКИТИН Юрій Іванович, ЗОЗУЛЯК Ольга Ігорівна, ТОНІСВИЧ Євгенія Дмитрівна, ГАНКЕВИЧ Ольга Михайлівна, КОЗИЧ Ігор Васильович, КВАСНИЦЯ Степан Мирославович

**Хто ми? Редколегія**

Бугара Оксана – 5 курс, Беложенко Юліана – 5 курс, Середюк Ольга – 5 курс, Заголюк Мар'яна – 4 курс, Мердх Вікторія – 4 курс, Харченко Аліна – 4 курс, Барабаш Христина – 3 курс, Жукевич Марія – 3 курс, Монаніч Вікторія – 2 курс, Нічиник Оксана – 2 курс, Лазорко Ірина – 2 курс, Сікора Вікторія – 2 курс.



**В Юридичному інституті  
Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника  
відбулася зустріч з представниками  
Лісової служби Міністерства сільського господарства США**



24 вересня 2015 року в Юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника за сприяння ГО «Інститут права і демократичного розвитку» відбулася зустріч з представниками Лісової служби Міністерства сільського господарства США. Її предметом став обмін інформацією і досвідом роботи правоохоронних, судових та інших державних інституцій для забезпечення успішної боротьби з незаконною вирубкою лісу та іншими порушеннями лісового законодавства, виявлення проблем, які існують в цій сфері, обговорення можливої співпраці і об'єднання зусиль держав для спільних дій у відповідному напрямку.

З американської сторони в обговоренні взяли участь Shelia Slemr – офіцер відділу Міжнародних програм Лісової служби США, колишній волонтер Корпусу Миру Rocky Piaggione – спеціаліст управління юстиції (Department of Justice) штату Пенсильванія, США, Shelley Gardner – офіцер відділу Міжнародних програм Лісової служби США (U.S. Forest Service, International Programs), Paul Huff – інспектор Лісової служби США Північно-Західного Тихоокеанського узбережжя, Andrew Coriell – інспектор Лісової служби США Північно-Західного Тихоокеанського узбережжя.

Іноземні експерти розкрили особливості практичного застосування національних норм законодавства США, зокрема, Закону Лейсі, який є давнім природоохоронним актом США (1900 р.) та встановлює кримінальну відповідальність за ввезення на територію США об'єктів рослинного світу, отриманих незаконним шляхом, а також міжнародно-правових норм, зокрема, Вашингтонської Конвенції (CITES – Конвенція про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення), яка є найбільш вагомим міжнародним документом у даній сфері та закріплює різні ступені захисту для більш ніж 33 000 видів тварин і рослин. Також всебічно розглянуто питання відповідальності за незаконну порубку лісу. Було наведено цікаві факти про те, що у США суб'єктом даного злочину, є, як правило, організовані злочинні угруповання, розмір шкоди за лісопорушення визначається судами на підставі діючих міжнародних стандартів оцінки лісових ресурсів, а накладення фінансових санкцій за лісопорушення часто призводить до банкрутства компанії, у зв'язку з великими розмірами штрафних санкцій.

Доповіді колег з США викликали значне

зацікавлення фахової аудиторії. В дискусії взяли участь Голова господарського суду Івано-Франківської області Шіляк М. А., заступник голови господарського суду Івано-Франківської області Малеева О. В., заступник голови апеляційного суду Івано-Франківської області Вакарук В. М., перший заступник прокурора Івано-Франківської області Торованин В. Д., начальник відділу забезпечення представництва в судах управління представництва інтересів громадян та держави в суді Попова О. В., прокурор відділу організації позовної роботи управління представництва інтересів громадян та держави в суді Гишта С. І., перший заступник начальника Івано-Франківського обласного управління лісового та мисливського господарства Олійник Р. Р., начальник Державної екологічної інспекції в Івано-Франківській області Стефурак І. Я., перший заступник начальника Державної екологічної інспекції в Івано-Франківській області Яківчук І. М., заступник начальника Державної екологічної інспекції у Івано-Франківській області Чукор Б. Б., слідчий УМВС України в Івано-Франківській області Дронів Р. С., викладачі Юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника: зав. кафедри кримінального права, проф. Фріс П. Л., викладачі кафедри кримінального права Медицький І. Б., Козич І. В., Микитин Ю. І., Шпіляревич В. В., Кадук С. В., Смушак О. М., Харченко І. Г., кафедри трудового, екологічного та аграрного права Мороз Г. В., Кернякевич-Танасійчук Ю. В., Кохан Н. В., аспіранти.

Виступи українських фахівців розкривали наявні теоретичні та практичні питання запобігання лісопорушенням і застосування юридичної відповідальності. Зокрема, у ході дискусії було зроблено висновок, що норми юридичної відповідальності за незаконну рубку лісу в Україні є більш суворими, ніж у США. Крім того, представлений ґрунтовний аналіз практики судового розгляду справ щодо порушення норм лісового законодавства. Значна увага приділялась аналізу можливостей адаптації норм національного флористичного та фауністичного законодавства до відповідних міжнародно-правових норм. Дискусія розгорнулася з проблем відшкодування шкоди, заподіяної незаконною рубкою лісу, суб'єктів притягнення до відповідальності в цих випадках, організації роботи і повноважень лісових служб та інших контролюючих органів.

Модераторами заходу виступили завідувач кафедри трудового, екологічного та аграрного права проф. Кобецька Н. Р. та доцент Романко С. М.

В результаті заходу були налагоджені ділові контакти з представниками Лісової служби Міністерства сільського господарства США, окреслено можливі напрямки подальшої науково-практичної співпраці у сфері правового регулювання лісокористування та реалізації заходів юридичної відповідальності.

*Л. Р. Данилюк  
старший лаборант,  
асистент кафедри трудового,  
екологічного та аграрного права*

**Зав. кафедри трудового, екологічного та аграрного права Юридичного інституту проф. Н. Р. Кобецька і доцент кафедри С. М. Романко стали учасниками тренінгового курсу «Незаконна порубка лісу та злочини у сфері лісового господарства»**

**ЮРФАКТИ+**  
№ 39 (53)

**3**



Тренінговий курс відбувався за повної організаційної та фінансової підтримки Посольства США в Україні у період з 28 вересня по 2 жовтня 2015 року на базі Міжнародної Правоохоронної Академії (ILEA) у м. Будапешт (Угорщина).

Учасниками були делегації спеціалістів із Македонії, Сербії, Боснії та Герцеговини і України.

Перший день курсу був присвячений презентації делегацією кожної держави її національного лісового законодавства, даних статистики та практичного застосування норм відповідальності за лісопорушення. Від делегації України із доповіддю та презентацією на згадану тему виступила проф. Н. Р. Кобецька. У процесі обговорення було з'ясовано, що як представники Балкан, так і Україна, мають не тільки значні лісові насадження, які масово знищуються і використовуються незаконним чином, але й схоже правове регулювання лісових правовідносин, відповідальності за порушення

правил лісокористування та незаконної порубки лісу. Так само схожими є і проблеми реалізації норм юридичної відповідальності за лісопорушення: виявлення порушників, визначення розміру шкоди, доведення факту заподіяння шкоди та інші. Значну частину обговорення було присвячено пошуку варіантів вдосконалення як нормативно-правового регулювання даних відносин, так і їх практичної імплементації.

Протягом інших чотирьох днів представники Федеральної Лісової Служби США, представники прокуратури США та ІНТЕРПОЛУ проводили лекції та практичні заняття на тему знання чинного міжнародного та національного законодавства – Закону Лейсі, CITES – Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення, про методи визначення походження деревини, запобігання контрабанді деревини. Значна увага була приділена методичним інструкціям, інструментам аналізу конкретних справ та особливостей чинного лісоохоронного законодавства. В останній день роботи всім учасникам видано підтверджуючі успішне завершення курсу сертифікати, а також навчально-методичні матеріали, презентації.

У результаті проходження курсу встановлено ділові зв'язки із Регіональним Екологічним центром та Міжнародною Правоохоронною Академією, окреслено нові напрямки співпраці як із вищезгаданими міжнародними установами, так і з правоохоронними органами України.

**С. М. Романко,**  
к. ю. н, доцент кафедри трудового, екологічного та аграрного права

**Moris Group – це юридична компанія, що надає комплексні кваліфіковані послуги в галузі українського та міжнародного права.**

Представництво в Івано-Франківську  
Україна, 76000, м. Івано-Франківськ  
вул. Чорновола, 23  
тел.: (0342) 77-73-78

Головний офіс у м. Києві  
Україна, 01010, м. Київ  
вул. Московська, 8-6  
тел.: (044) 359-03-05; (044) 359-03-6  
факс: (044) 359-03-05



**Адвокатське об'єднання**

**«Західно-українська правнича компанія» є однією із провідних юридичних організацій на Прикарпатті, яке надає своїм клієнтам повний спектр юридичних послуг і не раз підтверджувало перед клієнтами та партнерами репутацію надійної і високопрофесійної компанії в сфері надання юридичних послуг.**

Контакти: Україна, 76018, м. Івано-Франківськ, вул. Галицька, 41а (3-й поверх)  
Тел.: (0342) 71-32-54  
E-mail: office@zupk.com.ua  
Web-сайт: http://zupk.com.ua/



## **Міжнародна науково-практична конференція «Корпоративне право України та інших європейських країн: шляхи гармонізації»**



В умовах поступового вступу Української держави до європейського співтовариства особливої актуальності набувають питання узгодження чинного законодавства України із законодавством ЄС та запозичення європейського досвіду правового регулювання суспільних відносин загалом та корпоративних правовідносин зокрема. Так, обговоренню питань гармонізації корпоративного права України та інших європейських країн була присвячена Міжнародна науково-практична конференція, яка відбувалася 2-3 жовтня 2015 року на базі Юридичного інституту Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника.

Ця конференція, яка відбувається вже традиційно щороку восени, зібрала у стінах Юридичного інституту Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника відомих науковців та молодих вчених-юристів, які досліджують проблеми корпоративного права зі всієї України та з інших європейських країн, а також практикуючих юристів, суддів, нотаріусів та адвокатів.

Співорганізаторами конференції виступили Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва ім. академіка Ф.Г. Бурчака НАПрН України, Юридичний інститут Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника та Лабораторія з вивчення проблем корпоративного права НДІ приватного права і підприємництва НАПрН України.

Конференцію розпочали з вітальними словами

доктор філософських наук, професор, проректор з науково-педагогічної роботи Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника Г.Й. Михайлишин, доктор юридичних наук, професор, Заслужений юрист України, директор Юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені В. Стефаника В. А. Васильєва та доктор юридичних наук, професор, завідувач відділу проблем правового забезпечення ринкової економіки НДІ приватного права і підприємництва ім. академіка Ф.Г. Бурчака НАПрН України О.А. Беянович.

Під час привітання учасників професор В. А. Васильєва презентувала монографію «Корпоративне право Австрії та України», до авторського колективу якої увійшли наукові співробітники Лабораторії корпоративного права НДІ приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України, наукові співробітники Інституту корпоративного та міжнародного комерційного права Університету Карла та Франца, викладачі кафедри цивільного права Юридичного інституту Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника.

У процесі роботи конференції детально обговорювалися питання порівняльно-правової характеристики теоретичних положень корпоративного права України та окремих європейських країн, проводився порівняльний аналіз здійснення захисту корпоративних прав в Україні та ЄС, досліджувалися шляхи гармонізації корпоративного законодавства України із законодавством ЄС, а також вивчався досвід країн ЄС в світлі вдосконалення положень корпоративного законодавства України тощо.

За результатами роботи конференції буде видано збірник тез наукових доповідей та повідомлень.

Теоретичні положення і практичні рекомендації учасників конференції щодо вдосконалення механізму правового регулювання корпоративних правовідносин з урахуванням досвіду європейських країн є вагомим кроком на шляху розвитку корпоративного права та законодавства України.

**Ю. В. Кепнякевич-Танасійчук,  
к. ю. н, доцент кафедри трудового,  
екологічного та аграрного права**



**Юридичний Центр - це професійне об'єднання адвокатів, засноване з метою захисту прав громадян та підприємців як в Україні, так і за кордоном. Головною метою Юридичного Центру є висока фаховість надання правових послуг, що досягається шляхом індивідуальної спеціалізації юристів.**

Ми пропонуємо гнучкі форми надання правової допомоги - індивідуальні консультації, представництво по справах за окремими дорученнями та абонентське обслуговування бізнес-структур і професійних об'єднань.

Наша сторінка в Інтернеті: [www.lawcentre.com.ua](http://www.lawcentre.com.ua)  
Адреса: м. Івано-Франківськ, вул. Страчених, 3  
Телефон/факс: (0342)505675  
e-mail: [law.centre@yahoo.com](mailto:law.centre@yahoo.com)

**Викладачі кафедри кримінального права  
взяли участь у міжнародній науково-практичній конференції  
«Проблеми науки кримінального права та їх вирішення  
у законотворчій та правозастосовній діяльності»**



8 – 9 жовтня 2015 р. у м. Харків відбулась щорічна міжнародна науково-практична конференція «Проблеми науки кримінального права та їх вирішення у законотворчій та правозастосовній діяльності», присвяченої 90-річчю від дня народження академіка В. В. Сташиса, в роботі якої від Юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені В. Стефаника взяли участь завідувач кафедри кримінального права, д.ю.н., проф. Фріс П. Л., к.ю.н., доц. Козич І. В., к.ю.н., доц. Медичкий І. Б., к.ю.н., доц. Кернякевич-Танасійчук Ю. В.

Організатори конференції: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого спільно з Науково-дослідним інститутом вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса Національної академії правових наук України та ГО «Всеукраїнська асоціація кримінального права».

У роботі конференції взяли участь вчені провідних вітчизняних навчальних та науково-дослідних закладів – Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, Національної академії правових наук України, Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Прикарпатського національного університету імені В. Стефаника, Дніпропетровського національного

**Юридична фірма «Сольський, Процик та Партнери»** (колишня назва – Юридична фірма «Допомога») здійснює господарську діяльність у сфері надання юридичних послуг з 1994 року та спеціалізується на юридичному супроводженні бізнесу в Україні.

В складі компанії працюють кваліфіковані спеціалісти, які мають ґрунтовну підготовку в різних галузях права та значний досвід практичної юридичної діяльності, завдяки чому сприяють процвітанню бізнесу наших клієнтів.

**Контакти:** Україна, 01034,  
м. Київ вул. Ірининська, 5/24, оф. 94  
Тел: (044) 235 66 55  
E-mail: spartners@spartners.com.ua

університету імені Олеса Гончара, Національного університету «Одеська юридична академія», Національного університету «Кієво-Могилянська академія», Львівського національного університету імені Івана Франка та ін., а також учені зарубіжних країн: Німеччини, Польщі та Республіки Білорусь.

Відкрив захід та щиро привітав учасників академік Національної академії наук України, Президент Національної академії правових наук України, ректор Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, доктор юридичних наук, професор Тацій В. Я.

На пленарному засіданні з доповідями виступили: Голова Конституційного Суду України, доктор юридичних наук, професор, академік НАПрН України Баулін Ю. В.; доктор юридичних наук, професор, академік НАПрН України, завідувач кафедри кримінального права №2 Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого Панов М. І.; професор, доктор філософії Інституту кримінально-правових наук Університету Гете (м. Фракфурт-на-Майні, Німеччина) Альбрехт Петер-Алексис; доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри кримінального права Юридичного інституту проф. Фріс П. Л. та інші.

На конференції обговорено загальнотеоретичні проблеми науки кримінального права у їх взаємозв'язку з правозастосовчою діяльністю; актуальні проблеми інтегративних зв'язків кримінального права з іншими правовими науками, зокрема, кримінально-правового циклу; питання взаємодії кримінального права та кримінології у розв'язанні завдань боротьби зі злочинністю, а також обмін досвідом із науковцями зарубіжних країн і практичними працівниками.

У рамках заходу відбулися загальні збори громадської організації «Всеукраїнська асоціація кримінального права».

**І. В. Козич,**  
к. ю. н., доцент кафедри  
кримінального права

**СОЛЬСЬКИЙ, ПРОЦИК ТА ПАРТНЕРИ**

**ЮРИДИЧНА ФІРМА**

**Приватне підприємство**

**«Івано-Франківська Правнича Агенція».**

Основним напрямом роботи є обслуговування компаній малого та середнього бізнесу, що працюють в сфері електроенергетики та дотичних сферах.

Місцезнаходження:

76018, місто Івано-Франківськ,  
вул. М.Грушевського, буд. 35  
Тел /0342/ 72-47-97,

E-mail: ifpagency@gmail.com

**ІВАНО-ФРАНКІВСЬК**  
**ПРАВНИЧ АГЕНЦІЯ**

## День юриста або найяскравіша подія року



8 жовтня 2015 року в Юридичному інституті ПНУ ім. В. Стефаніка відбулось урочисте святкування Дня юриста. Щорічно це свято об'єднує тисячі правників різних напрямів і спеціальностей. День юриста – одна з найважливіших подій в житті Юридичного інституту.

Вже з самого ранку студенти змогли спробувати себе у ролі справжніх слідчих, оскільки з 10 ранку на території Юридичного інституту проходили Слідчі дії. Докази, свідки, записи... насправді, дуже захоплює. Після закінчення слідчих дій всі учасники були нагороджені солодкими заохочувальними подарунками.

Наступною подією цього дня стала вже традиційна посвята першокурсників в студенти-правники. Проте, цього року ми випробували новий формат посвяти, а саме – у формі судового засідання. Кожен першокурсник отримав свою «Справу», яку він має зберігати до закінчення Юридичного інституту. Разом з головою Координаційної ради студентського самоврядування, першокурсники виголосили свою першу офіційну клятву студента. Представники коордрати були одягнені в традиційні темно-сині мантиї та магістерські шапки, що справило на першокурсників незабутнє враження.

Відзначення найкращих студентів Юридичного інституту відбувалось в період з 12:00 до 13:00. Урочисті заходи за участі професорсько-викладацького складу і студентства проводились в Актівому залі Юридичного інституту. Традиційним став виступ директора нашого інституту – Ва-

лентини Антонівни Васильєвої. Також відбулось відзначення кращих студентів з навчальної роботи, які отримали монографії та чудові посібники від своїх улюблених викладачів. Для відзначення кращих студентів за активну участь в громадському житті Юридичного інституту на сцену була запрошена Логвінова Марія Володимирівна: доцент кафедри судочинства, кандидат юридичних наук.

З нагоди професійного свята працівники Юридичного інституту були відзначені почесними грамотами і подяками ректорату і профспілкового комітету університету за значні успіхи у науковій і навчальній роботі. До вітального слова та вручення почесних грамот і подяк працівникам Юридичного інституту були запрошені: проректор Прикарпатського національного університету Сергій Шарин, керуючий справами міськвиконкому Івано-Франківська Андрій Лис і начальник юридичного відділу МВК Надія Кедик.



О 13:00 в Актівому залі відбулась презентація Етичного кодексу студента – збірника правил, створених спеціально для студентів Юридичного інституту, який не може не дивувати своєю креативністю та оригінальністю. Правила з Етичного кодексу студента Ви завжди зможете знайти на сторінках Юридичного інституту в соцмережах: VK: vk.com/clubfemida, FB: facebook.com/femidaclub.

Також було проведено Брей-ринг між студентами 1 та 2 курсу. Переможцями Брей-рингу стали студенти груп ПР-13 та ПР-21.

Жукевич Марія  
ПР-32

### ЛАБОРАТОРІЯ КОРПОРАТИВНОГО ПРАВА НДІ ПРИВАТНОГО ПРАВА І ПІДПРИЄМНИЦТВА ІМ. АКАДЕМІКА Ф. Г. БУРЧАКА НАПРН УКРАЇНИ

Лабораторія корпоративного права НДІ приватного права і підприємництва ім. академіка Ф. Г. Бурчака НАПРН України, створена та діє на базі Юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаніка, пропонує надання роз'яснень та консультацій щодо тлумачення і застосування нормативних положень корпоративного законодавства, а саме з приводу: реєстрації, діяльності, реорганізації та ліквідації господарських товариств та інших юридичних осіб; реалізації і захисту корпоративних прав та інтересів учасників (акціонерів) господарських товариств, зокрема з питань здійснення корпоративного управління, відчуження корпоративних прав та ін.

Лабораторія корпоративного права спрямовує свою діяльність на підготовку науково-правових експертних висновків з приводу корпоративних документів товариства (установчий договір, статут, протокол загальних зборів товариства, положення); проведення правової експертизи об'єктів на відповідність нормам корпоративного законодавства (наприклад, щодо укладених договорів купівлі-продажу корпоративних прав та ін.).

Наша сторінка у соціальній мережі Facebook – <http://www.facebook.com/prava.lab>. Адреса: вул. Шевченка, 44 а, контактний телефон - 0991921831.



СУДОВИЙ ЗБІР:  
ЗМІНИ ЗАКОНОДАВЧОГО ПІДХОДУ

*Правосуддя, щоб бути до-  
ступним населенню,  
повинно бути цілком  
безкоштовним.  
В наш же час уряд  
користується судом для  
збагачування скарбниці і тим  
підриває саму ідею суду.  
Ю. Крижанич*

В контексті останніх змін, яких зазнало чинне законодавство, пильну увагу привертають зміни до Закону України «Про судовий збір». Так, 22.05.2015 року Верховною Радою України було прийнято Закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо сплати судового збору», який набрав законної сили 1 вересня 2015 року. Фактично, в більшій частині норм Закон «Про судовий збір» оновлено.

Зокрема, встановлено єдиний підхід до визначення ставок судового збору для судів загальної юрисдикції, зокрема, запроваджено диференціацію ставок судового збору за категоріями платників (фізичні особи, юридичні особи) з перенесенням більшого навантаження на юридичних осіб; зменшено кількість платників, що звільняються від сплати судового збору; вилучено норму щодо обов'язкової сплати судового збору виключно через установи банків чи відділення зв'язку, що дозволяє платнику судового збору використовувати більш зручний для нього спосіб сплати судового збору, у тому числі через онлайн системи, банкомати для приймання платежів, Інтернет - банкінг тощо. Так, з 1 вересня 2015 року оплатити судовий збір можна в онлайн режимі через сайт Судової влади за наступним посиланням: <http://court.gov.ua/sudytax/>

Проте серед новацій, які б мали покращити, можливо й полегшити, процедуру сплати судового збору, увагу привертає збільшення ставок судового збору за подання процесуальних документів про перегляд судових рішень. На сьогодні в адміністративних, господарських та цивільних справах за подання апеляційної скарги на

рішення суду або заяви про перегляд судового рішення за обставинами, що знову відкрилися, згідно з новою редакцією ч.2 ст.4 закону, потрібно заплатити 110% ставки, яка підлягала сплаті при подачі позовної заяви. За подання касаційної скарги на рішення суду – 120%, а за подання заяви про перегляд рішення Верховним Судом України – 130% ставки. Тобто ставка збору при оскарженні рішення суду обчислюється не з оскаржуваної в апеляційному чи касаційному порядку частини рішення суду, а з суми, сплаченої при пред'явленні позову.



Крім того, на думку практикуючих юристів, розрахунок розміру судового збору за оскарження судового рішення виходячи із розміру судового збору, що підлягав сплаті у суді першої інстанції, може призвести до його сплати в одній і тій же справі в більш як подвійному розмірі. Так, у випадку часткового задоволення позову щодо стягнення певної суми апеляційні скарги можуть подати як позивач, незадоволений частковим стягненням, так і відповідач, незадоволений самим фактом стягнення. В такому випадку при поданні апеляційних скарг вони сукупно сплатять 220% судового збору, встановленого за подання позову (думка, висловлена В.Савчук, юристом ЮФ «Василь Кісіль і партнери»).

Підхід законодавця до збільшення ставок судового збору за подання процесуальних документів про перегляд судових рішень з позицій наявної практики Європейського суду з прав людини можна розглядати як об-

меження права на апеляційне та касаційне оскарження судових рішень – однієї з основних засад судочинства (п.8 ч. 2 ст. 129 Конституції України, ст.13 ЦПК України, ст. 13 КАС України). Сплата судових витрат не повинна перешкоджати доступу до суду, ускладнювати цей доступ таким чином і такою мірою, щоб завдати шкоди самій суті цього права. У зв'язку із зазначеним, законодавцю доцільно було б внести зміни до ч.2 ст.4 закону і забезпечити розрахунок ставки збору при оскарженні рішення суду з урахуванням оспорюваної суми.

Закон від 22.05.2015 року повністю оновив редакцію статті 5 Закону «Про судовий збір», присвячену пільгам щодо сплати судового збору. Аналіз норми дозволяє стверджувати, що з ст.5 виключено положення щодо пільгової оплати судового збору споживачами. В попередній редакції ст.5 пункт 7 чітко закріплював звільнення від сплати судового збору споживачів за позовами, що пов'язані з порушенням їхніх прав. Натомість сьогодні законодавець не вважає за доцільне звільняти від сплати судового збору цю категорію позивачів. Водночас ч. 3 ст. 22 Закону України «Про захист прав споживачів» передбачає звільнення споживачів від сплати судового збору за позовами, що пов'язані з порушенням їх прав. При цьому в п. 7 постанови Пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних та кримінальних справ № 10 від 17.10.2014 р. «Про застосування судами законодавства про судові витрати у цивільних справах» закріплена можливість при визначенні пільг щодо сплати судового збору керуватися іншим законодавством України, зокрема й ст.22 Закону України «Про захист прав споживачів».

З окресленого вбачається, що положення двох нормативно-правових актів однакової юридичної сили пішли врозрід. Виникає питання, що в такому разі відбуватиметься на практиці?

Суди безсумнівно підуть шляхом найменшого опору: позовні заяви, пов'язані із захистом прав споживачів, до яких не буде додано доказів сплати судового збору, будуть залишати без руху з посиланням на ст.ст. 2, 3, 5 Закону «Про судовий збір». Позивачі, в свою чергу, або сплачуватимуть судовий збір, сподіваючись оминати формальності і розпочати розгляд справи по суті, або оскаржуватимуть ухвалу суду першої інстанції про повернення позовної заяви в судах апеляційної та касаційної інстанцій з посиланням на ст. 22 Закону «Про захист прав споживачів». Хоча єдино правильним виходом із ситуації є законодавче узгодження нормативно-правових актів.

На продовження законодавчої активності у питаннях судового збору 3.09.2015 року було прийнято Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про судовий збір» щодо звільнення від сплати судового збору учасників антитерори-

стичних операцій та членів сімей загиблих». Відповідно до змін за подання заяви про встановлення факту смерті особи, яка загинула або пропала безвісти в районах проведення воєнних дій або антитерористичних операцій, судовий збір не сплачується. Від сплати судового збору під час розгляду справи в усіх судових інстанціях звільняються позивачі – за подання позовів щодо спорів, пов'язаних з наданням статусу учасника бойових дій відповідно до пунктів 19, 20 ч.1 ст. 6 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту».

Навздогін законодавчим новелам 25.09.2015 року Пленумом Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ було прийнято постанову «Про внесення змін і доповнень до постанови пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 17.10.2014 року № 10 «Про застосування судами законо-

давства про судові витрати у цивільних справах». Аналіз змін, закріплених у постанові, дозволяє стверджувати, що її зміст є нічим іншим як узгодженням позицій ВСС України з розгляду цивільних і кримінальних справ із змінами, що відбулися в законодавстві України про судовий збір.

**Замість висновку:** в черговий раз законодавець засвідчив, що оновлення законодавства не може відбутися без упущень. Положення Закону України «Про судовий збір» в новій редакції характеризуються не узгодженістю з положеннями як процесуальних кодексів, так і інших законодавчих актів, що в свою чергу знову ж таки вимагає розробки відповідних змін – змін, яких на сьогодні з 8 липня 2011 року до Закону «Про судовий збір» вносилися 17 разів. Можливо, дійсно настала пора змін, але змін кардинальних?

*М. В. Логвінова,  
к.ю.н., доцент,  
заступник директора  
Юридичного інституту*

## АКТУАЛЬНИЙ КОМЕНТАР

### Порядок надання земельної ділянки для будівництва та обслуговування житлового будинку, господарських будівель і споруд



У контексті даного питання йтиметься про так звану повну модель приватизації земельної ділянки для відповідних цілей, тобто приватизацію земель державної та комунальної власності, що перебувають у запасі та земель резервного фонду. Суб'єктом права на приватизацію в даному випадку є громадяни України, які не скористались раніше правом приватизації земельних ділянок за даним видом використання. Тобто, відповідно до Земельного кодексу України, громадянин України може один раз безоплатно отримати у власність одну присадибну земельну ділянку, площа якої не перевищує: у селі - 25 соток, у селищі - 15 соток, у місті - 10 соток. Об'єктом цього виду приватизаційних правовідносин є присадибна земельна ділянка, тобто ділянка, призначена для будівництва та обслуговування жилого будин-

ку, господарських будівель і споруд (ст. 40 ЗК України).

Так, для отримання безоплатно у власність присадибної земельної ділянки із земель запасу, необхідно звернутись із клопотанням до відповідного органу виконавчої влади або органу місцевого самоврядування (в залежності від форми власності земельної ділянки). Разом із клопотанням слід обов'язково подати графічні матеріали, на яких зазначено бажане місце розташування земельної ділянки та погодження землекористувача (у разі вилучення земельної ділянки, що перебуває у користуванні інших осіб).

Проблемним аспектом цієї стадії приватизаційного процесу є загальновідомий факт відсутності відкритої інформації про так звані вільні землі, які могли б бути використані під забудову. Однак законодавство в цьому аспекті є досить прозорим

та обнадійливим. Так, відповідно до ч.5 ст. 24 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» уповноважені органи з питань містобудування та архітектури і центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин, забезпечують відкритість, доступність та повноту інформації про наявність на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці земель державної та комунальної власності, не наданих у користування, що можуть бути використані під забудову, про наявність обмежень і обтяжень земельних ділянок, містобудівні умови та обмеження в містобудівному і державному земельному кадастрах. До моменту внесення відповідної інформації до містобудівного та державного земельного кадастрів виконавчий орган сільської, селищної, міської ради,

Київська та Севастопольська міські державні адміністрації або відповідний місцевий орган виконавчої влади зобов'язані надавати за запитом фізичних та юридичних осіб письмову інформацію про наявність земельних ділянок, що можуть бути використані під забудову.

Наступний крок - розгляд клопотання відповідним органом у місячний строк та прийняття рішення про надання дозволу на розроблення проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки або відмова у задоволенні клопотання. Підставою відмови у наданні такого дозволу може бути лише невідповідність місця розташування об'єкта вимогам законів, прийнятих відповідно до них нормативно-правових актів, генеральних планів населених пунктів та іншої містобудівної документації, схем землеустрою і техніко-економічних обґрунтувань використання та охорони земель адміністративно-територіальних одиниць, проектів землеустрою щодо впорядкування територій населених пунктів, затверджених у встановленому законом порядку. Хоча й проектна документація на сьогодні погоджується в дещо спрощеному порядку, проте, як бачимо, перелік підстав для відмови у наданні дозволу на розроблення проекту та затвердженні самого ж проекту досить обширний.

Розроблений проект землеустрою щодо відведення земельної ділянки погоджується в порядку, встановленому статтею 186-1 ЗК України. В обов'язковому порядку проект землеустрою щодо відведення земельних ділянок усіх категорій та форм власності підлягає погодженню з територіальним органом земельних ресурсів, а також подається на погодження до відповідних органів у сфері містобудування та архітектури.



Крім того, проектна документація по відведенню земельної ділянки для будівництва і обслуговування житлового будинку підлягає державній експертизі в порядку, визначеному Законом України «Про державну експертизу землепорядної документації».

Після цього відповідний орган виконавчої влади або орган місцевого самоврядування у двотижневий строк з дня отримання погодженого проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки приймає рішення про затвердження проекту землеу-

строю щодо відведення земельної ділянки та надання її у власність. Далі слід зареєструвати земельну ділянку (ст.79-1 ЗК України, ст.24 Закону України «Про Державний земельний кадастр») та здійснити державну реєстрацію права власності на земельну ділянку за набувачем (заявником). Відповідно до ст.125 ЗК України, право власності на земельну ділянку виникає з моменту державної реєстрації цього права. Правові засади реєстрації визначаються Законом України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень».

Після виконання необхідних реєстраційних дій особа зможе отримати витяг з Державного реєстру речових прав про реєстрацію права власності на нерухоме майно (в даному випадку на земельну ділянку) в територіальному органі реєстраційної служби. З цього моменту права на землю будуть захищені, а громадянин стане повноправним власником своєї земельної ділянки. Наступною стадією реалізації права на забудову земельної ділянки є розробка та затвердження проектної документації на будівництво відповідних об'єктів, що стане темою окремої розмови.

*Г. В. Мороз,  
к. ю. н., доцент,  
доцент кафедри  
трудового, екологічного  
та аграрного права*

## **Особливості завдатку як способу забезпечення виконання зобов'язань за попереднім договором купівлі-продажу нерухомого майна: практичні аспекти**

Укладення договору купівлі-продажу житлової та комерційної нерухомості здебільшого опосередковується укладенням попереднього договору купівлі-продажу нерухомого майна. На практиці агенти з нерухомості (ріелтори) імплементують в умови попереднього договору купівлі-продажу нерухомого майна умови про завдаток в якості способу забезпечення виконання зобов'язання за таким договором. Проте, чи відповідає така практика чинному законодавству? Чи дійсно завдаток здатний забезпечити виконання зобов'язання продавцем та по-

купцем за попереднім договором купівлі-продажу нерухомого майна? Теоретичні та практичні характеристики проблеми можна відобразити за допомогою наступних тез:

1) Завдаток, відповідно до Цивільного кодексу України, є способом забезпечення виконання зобов'язань виключно грошового характеру. Саме такою є сутність завдатку як способу забезпечення виконання зобов'язань, передбаченого чинним законодавством.

2) За попереднім договором купівлі-продажу нерухомого майна не виникає зобов'язань,

що мали б грошовий характер. В такому договорі сторони домовляються про те, що на обумовлену в договорі дату, вони зобов'язуються укласти основний договір купівлі-продажу нерухомого майна. Якою б не була природа такого зобов'язання (чи то немайнове, організаційне тощо), характеризувати його в якості грошового чи навіть майнового зобов'язання - недопустимо.

3) Як впливає з попередніх двох тез - правова природа завдатку є непридатною для виконання цілей способу забезпечення виконання зобов'язання

за попереднім договором купівлі-продажу нерухомого майна.

Отже, на практиці завдаток, переданий покупцем продавцеві за попереднім договором купівлі-продажу нерухомого майна можна інтерпретувати виключно в якості авансу, переоплати тощо. В жодному разі він не може виконувати функцію способу забезпечення виконання зобов'язання, що виникає з такого договору.

4) У світлі попередніх тез слід також згадати про те, що в переважній більшості випадків попередній договір купівлі-продажу нерухомого майна, що укладається між продавцем і покупцем за посередництвом агентства з нерухомості, укладаються з істотними дефектами форми. Чи то через небажання збільшувати вартість попереднього етапу купівлі-продажу нерухомого майна, або ж через юридичну неграмотність агентства з нерухомості подають на підпис продавцеві нерухомості та його контрагенту попередній договір купівлі-продажу нерухомого майна, складений в простій письмовій формі. В той час як законодавство вимагає

здійснювати укладення попереднього договору купівлі-продажу нерухомого майна в тій самій формі, що вимагається для основного договору. Звідси впливає недійсність, зокрема нікчемність абсолютної більшості таких договорів, що укладаються на практиці.



5) Отже, як впливає з попередніх тез продавець або покупець можуть в будь-який момент до укладення основного договору повернути собі завдаток в судовому порядку, керуючись нікчемністю договору.

6) Окрім цього зобов'язати контрагента укласти основний договір на підставі попереднього договору неможливо через принцип свободи договору. А тому будь-яка із сторін може недобросовісно ухилитись від укладення основного договору фактично без жодних для

неї економічних чи юридичних наслідків.

Отже, враховуючи проведений короткий аналіз першого етапу купівлі-продажу нерухомого майна, можемо зробити цілком обґрунтований висновок про відсутність в чинному законодавстві правових засобів, здатних забезпечити права та інтереси контрагентів. Вирішення проблеми можливе виключно в руслі нових змін в законодавстві, зокрема зміни юридичної природи завдатку. Необхідним є розширення можливості його застосування в якості способу забезпечення виконання зобов'язань немайнового характеру. На даний час оптимальним виходом із ситуації є звернення до професійних юристів, що допоможуть грамотно обійти законодавчі обмеження щодо завдатку, а саме сконструювати особливі способи забезпечення виконання зобов'язань альтернативні завдатку, оскільки перелік способів забезпечення виконання зобов'язань, передбачених законодавством, є невиключним.

**В. Є. Козик,**  
аспірант кафедри  
цивільного права

## АДМІНІСТРАТИВНА РЕФОРМА В УКРАЇНІ 2015

Адміністративно-територіальна реформа в Україні 2015 — реформа місцевого самоврядування і адміністративно-територіального поділу, що проводиться в Україні, починаючи з 2015 року. Замість понад 11 тисяч місцевих рад буде створено 1500–2000 спроможних територіальних громад.

**Законодавче забезпечення.** 5 лютого 2015 року Верховною Радою України був прийнятий Закон України «Про добровільне об'єднання територіальних громад». Згідно з цим законом сусідні міські, селищні, сільські ради можуть об'єднатися в одну громаду, яка матиме один спільний орган місцевого самоврядування. Добровільне об'єднання територіальних громад сіл, селищ, міст здійснюється з дотриманням таких умов:

1. у складі об'єднаної територіальної громади не може

існувати іншої територіальної громади, яка має свій представницький орган місцевого самоврядування;

2. територія об'єднаної територіальної громади має бути нерозривною, межі об'єднаної територіальної громади визначаються по зовнішніх межах юрисдикції рад територіальних громад, що об'єдналися;

3. об'єднана територіальна громада має бути розташована в межах території Автономної Республіки Крим, однієї області;

4. при прийнятті рішень щодо добровільного об'єднання територіальних громад беруться до уваги історичні, природні, етнічні, культурні та інші чинники, що впливають на соціально-економічний розвиток об'єднаної територіальної громади;

5. якість та доступність публічних послуг, що надаються в об'єднаній територіальній

громаді, не можуть бути нижчими, ніж до об'єднання.

Адміністративним центром об'єднаної територіальної громади визначається населений пункт, який має розвинуту інфраструктуру і, як правило, розташований найближче до географічного центру території об'єднаної територіальної громади. Найменування об'єднаної територіальної громади, як правило, є похідним від найменування населеного пункту (села, селища, міста), визначеного її адміністративним центром. Добровільне об'єднання територіальних громад не призводить до зміни статусу населених пунктів як сільської чи міської місцевості.

**Практична реалізація.** 8 квітня 2015 року Кабінет Міністрів України затвердив Методику формування спроможних територіальних громад.

У цій методиці вводиться термін спроможна територіальна громада — територіальні громади сіл (селищ, міст), які в результаті добровільного об'єднання здатні самостійно або через відповідні органи місцевого самоврядування забезпечити належний рівень надання послуг, зокрема у сфері освіти, культури, охорони здоров'я, соціального захисту, житлово-комунального господарства, з урахуванням кадрових ресурсів, фінансового забезпечення та розвитку інфраструктури відповідної адміністративно-територіальної одиниці.

Формування спроможних територіальних громад здійснюється шляхом:

- розроблення Радою міністрів Автономної Республіки Крим, облдержадміністрацією проекту перспективного плану;
- схвалення проекту перспективного плану Верховною Радою Автономної Республіки Крим, обласною радою;
- затвердження Кабінетом Міністрів України перспективних планів;

- добровільного об'єднання територіальних громад;
- формування органів місцевого самоврядування спроможних територіальних громад.



Згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 18 березня 2015 року № 195 «Питання використання у 2015 році коштів державного фонду регіонального розвитку» області, які схвалюють перспективні плани до 1 червня 2015 року, отримують фінансування з державного фонду регіонального розвитку.

Що ж буде головним результатом реформи для людей? Реформа дасть поштовх до повноцінного розвитку громад – а ми всі є

членами територіальних громад. Отже, реформа торкнеться кожного і кожної в Україні. Децентралізація призведе не лише до змін системи влади в країні. Зміни стосуються всіх аспектів нашого повсякденного життя. Всілякі дозволи, реєстрації і посвідчення – для ведення бізнесу, наприклад, можна буде отримувати на місцях. Можна буде залучати інвестиції, не чекаючи дозволу з Києва. Вирішувати, чи ремонтувати школу, утеплювати дитячий садочок, де лагодити дорогу, чи треба купити на кілька сіл пожежну машину – можна буде самостійно. Реформа дасть нам можливість поліпшити життя у своїй громаді і в країні в цілому. Тому можна сказати, що саме ця реформа є «реформою нашого самоврядування». Зможемо самі господарювати на власній землі без перешкод з боку «столиці». Та й жити нарешті демократично й бути українськими європейськими громадянами.

**Сікора Вікторія,  
ПР-22**



**Хто першим відповів на телефонний дзвінок, той і оплачує рахунок – популярна в Європі гра. А в США за відмову від мобільного можна отримати непогану знижку в кафе.**

В епоху ХХІ століття нікого не здивувати широкою необхідністю в технологіях. Вони повсюди: навігатори в автомобілях стали хорошим аналогом мапи; багатодюймові телевізори, які висять в будь-якому великому місті, повідомляють різноманітні новини й гарно заміняють людям потребу в читанні газет. А електронні книжки поступово витісняють з ринку затребуваності паперові підручники, адже навіть купувати книгу й насолоджуватись

## ТЕРИТОРІЯ ТВОГО РОЗВИТКУ Абонент недоступний

її запахом, читаючи, відмічати важливі для себе рядки, ставити її на книжкову полицю та добавляти до неї нові й нові книги, якщо можна просто завантажити чергову в електронному варіанті. Мобільні телефони роблять максимально пристосованими до «найнеобхідніших» потреб людини, які тільки можуть виникати в наш час, й навіть придумали гарну назву – «smartphone» (з англ. smartphone – розумний телефон).

Власне, смартфон став настільки необхідною річчю, що важко уявити людину, яка не володіє такою «новинкою». Завдяки доступу до Wi-Fi можна завантажити будь-яку потрібну програму, починаючи від програм для самовдосконалення (книги; програми з постійним оновленням законодавства; програми для вивчення іноземних мов тощо), завершуючи різноманітними додатками для веселого проведення часу. Голов-

не, щоб пам'яті вистачало.

Wi-Fi поспішили встановити власники публічних закладів, таким чином привернувши увагу клієнта і створивши всі необхідні умови для «збільшення залежності». Поступово це призвело до того, що люди спішають в публічний заклад з метою сфотографувати свій сніданок/обід/вечерю, виставити його в соціальну мережу (на зразок Instagram) та поставити «чекін» для того, щоб усі твої друзі ТОЧНО знали як/де/коли/з ким ти провів певний проміжок часу, адже звісно, що їм цікаво бачити 1500 нових фото, які ти виставляєш в соціальні мережі зі «швидкістю світла», неодмінно використовуючи hashtag (з англ. hashtag – символ решітки) для виведення даної світлини.

Глобалізація призвела до зменшення реального спілкування, бо навіть спілкуватись в реальності, якщо можна відправити

повідомлення в соціальній мережі зі свого улюбленого телефону. Часто можна спостерігати великі компанії в публічних закладах, які начебто й разом, але кожен занурений в свій улюблений «смартфон» й відправляє повідомлення, завантажує фото, проходить новий рівень в улюбленому додатку. Для того, щоб позбавитись від такої залежності й зменшити вплив смартфона у власному житті, молоді люди придумують різноманітні ігри. Зокрема в США створюють кафе, в яких відмова від користування мобільним телефоном дарує знижки; створюють стакани, які падають, якщо їх не підтримує твій смартфон (це сприяє тому, що за час поки ти п'єш свій напій, твій телефон тримає стакан, щоб той не перехилився), а знаменита гра «відповів – плати» створена з метою збільшення живого спілкування в компанії друзів тощо.

Підсумовуючи вищесказане, я вирішила вивести 15 ознак того, що твоя любов до гаджетів виходить за межі розумного:

1) ти скоріш не одягнеш нижньої білизни, ніж дозволиш собі вийти з дому без мобільного телефону;

2) відпустка/канікули пройдуть даремно, якщо ти не отримаєш десятки «лайків» на фотографії з відпочинку;

3) навіть твій браслет рахує калорії/кроки й будить в зазначений час;



4) в той час, коли ти поруч з друзями, не є перешкодою знаходитись онлайн й паралельно завантажувати фото з вами, з вашою їжею тощо;

5) готель для відпочинку ти вибираєш, опираючись на наявність там безкоштовного Wi-Fi;

6) коли ти чуєш цікаву фразу, перше, що приходить в голову: «Треба буде поставати ці слова собі в статус/написати їх на своїй «стіні»»;

7) прокидаючись серед ночі, ти спочатку перевіряєш свою пошту на телефоні, а вже потім дивишся, яка година;

8) ти робиш «чекін» в соціальних мережах навіть тоді, коли просто прийшов додому;

9) в літаку ти машинально запитуєш стюардесу, чи набрав пілот необхідної висоти для того, щоб включити планшет чи

смартфон;

10) ти не можеш стриматись, щоб вдєсяте за п'ять хвилин не оновити свою сторінку в соціальній мережі;

11) ти продовжуєш відправляти близькій людині повідомлення, не звертаючи увагу на те, що вона поруч з тобою;

12) переступивши поріг публічного закладу, ти машинально шукаєш місце для selfie;

13) вбиральня, в твоєму розумінні, створена для фотографій, і велике дзеркало додає власникам +15 до карми;

14) йдучи гуляти, ти спершу фотографуєш себе, завантажуєш фото в Instagram, а вже потім вирушаєш;

15) хороший відпочинок – відпочинок з десятками нових фото в соціальній мережі.

І на останок: у наших батьків є два-три альбоми з підліткового віку, але кожне фото в них несе неймовірний потік спогадів. Отож, цінуйте час, проведений з друзями, робіть побільше фото, викладайте їх в соціальні мережі та чекайте на лайки.

p.s – мій instagram julianabel17

*долучаємось, коментуємо,  
лайкаємо  
(на правах реклами)*

**Юліана Белюженко,  
ПР-52  
(без використання  
інтернет-ресурсів).**

## Книги, що змінять твоє життя!



Кожному з нас інколи здається, що нам не вистачає мотивації, життєвих сил, бажання працювати й діяти. Це звично, та все ж такі думки можна і варто побороти. Можливо до успіху лишився один крок, одне знай-

омство чи вдалий день? Ось список книг, що допоможуть повернути життєвий тонус, відкрити в собі нові таланти та можливості і наблизитись до успіху.

**Деніел Дж. Еймен**

*Фітнес для мозку, або Як стати розумнішим*

Постійні стреси, недосипання і «підбадьорення» барелем кави - наш мозок ці «жарти» не прощає, відповідаючи нікудишньою пам'яттю, слабкою увагою і нездатністю зосередитися на чомусь довше 10 хвилин. На щастя, «взятися за розум» ніколи не пізно! Спробуйте за системою доктора Еймена - унікальна гімнастика для розуму плюс

спеціальна дієта для оздоровлення мозку. Спробуємо?

**Кейт Ферраці**

*Ніколи не їжте поодиноці і інші правила нетворкінгу*

Зв'язки вирішують все. Тому нетворкінг - вміння відкрито і щиро спілкуватися з різними людьми, вибудовуючи мережу корисних знайомств - вважається чи не головним нашим навиком. Автор цієї книги, у записній книжці якого більше п'яти тисяч контактів сильних світу цього, ділиться секретами побудови широкої мережі взаємовигідних зв'язків у бізнесі і не тільки. Це вам не в «Однокласниках» чи «Фейсбуці» висіти...

**Гаррі Лорейн***Розвиток феноменальної пам'яті*

Вперше під однією обкладинкою - два доступних психологічних бестселера для розвитку феноменальної пам'яті. До речі, сам автор назвав цю систему «методом для ледачих». У першій частині книги ви дізнаєтеся про основні способи і прийоми, необхідні для швидкого запам'ятовування великих обсягів інформації. У другій - як

Кажуть, що дорога в тисячу миль починається з одного кроку. Саме цю просту істину варто використати при роботі над собою.



Як часто ми бачимо людей, що досягли в житті вершин, і думаємо як би за місяць другий швиденько досягти такого ж рівня. Ми схожі на молодого та недосвідченого бігуна-марафонця, який побачивши тисячно кілометрову дистанцію подумав наступне: буду пробігати щодня по сто п'ятдесят кілометрів і за тиждень дистанція буде подоланою. І ми віримо в це, - адже ми свіжі та повні сил, у нас є амбіції. І ось ми починаємо цей виснажливий марафон. На другий день ми відчуваємося втомленими та розуміємо, що взяли надто високий темп. На третій день ми лежимо посеред дороги, і наші амбіції щодо фінішу випарувалися як вода, яку ненароком пролили посеред пекучої пустелі.

Люди, які здобули визнання, не стали тими, ким вони є за одну ніч. Це був не біг, а скоріше цілеспрямована хода. Щодня

використати отримані навички на практиці. Вперед, час іде!

**Андре Кукла***Ментальні пастки. Дурниці, які роблять розумні люди, щоб зіпсувати собі життя*

Всьому свій час. Цю біблійну заповідь ми порушуємо на кожному кроці і потрапляємо в пастки: передчасно тривожимося або зволікаємо в нерішучості, будуємо плани, які незабаром змінять життя, або відкладаємо справу, яку давно пора розпоча-

ти.

Таких пасток психолог і філософ, професор Андре Кукла нарахував одинадцять. Всі вони заважають нам жити, змушуючи даремно витратити сили і час, позбавляючи природної здатності радіти життю. Весело і невимушено автор вчить виявляти ментальні пастки і уникати їх.

*Марія Жукевич,  
ПР-32*

**Прості уроки величі**

невеличкі кроки в потрібному напрямку. Щодня.

Чудовим прикладом такої цілеспрямованості є Бенджамін Франклін. Будучи ще зовсім юним, він сформував для себе список якостей, якими він хоче володіти. У цьому списку було 13 пунктів. Ось вони:

1. Ентузіазм.
2. Порядок. Самоорганізація.
3. Думати з позиції інших людей.
4. Питання.
5. Ключове питання.
6. Мовчання. Слухати.
7. Щирість. Заслужити довіру.
8. Знання справи.
9. Вдячність та похвала.
10. Посмішка.
11. Запам'ятовувати імена та обличчя.

12. Послуги та пошук.
13. Завершення справи. Дія.

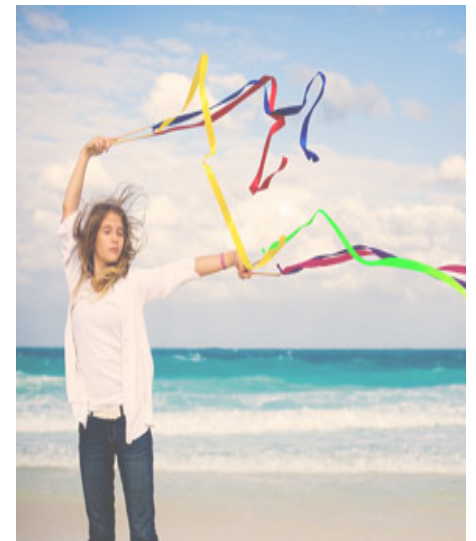
Здається, нічого складного та недосяжного в цьому списку немає. Що ж робив Франклін?

Кожну з цих якостей він записав на окремому клаптику паперу та кожен тиждень відводив для відпрацювання однієї з цих навичок. І коли 13 тижнів минало, - все починалося знову. І так до кінця життя. Погодьтеся, нічого складного немає.

Якщо вам припала до душі така методика (а вона, як ви розумієте, є повністю практичною) - візьміть її собі на озброєння. Можливо навіть скопіюйте собі список, і вже в процесі будете корегувати його під себе.

Зробіть собі набір з карток, на

котрих запишіть бажані для вас якості. Для прикладу, ви цього тижня буде носити з собою картку «Ентузіазм», - а це значить, що цього тижня ви на все будете дивитися з точки зору можливостей. Ви почнете помічати, як інші люди дивляться на одні й ті самі речі, але бачать їх зовсім по-різному. І як наслідок досягають різних результатів.



Зараз у ваших руках опинилася проста та потужна методика, користуючись якою ви зможете змінити себе в потрібному для себе напрямку. І хай вам ці зміни не будуть помітними, але «капля камінь точить». Через деякий час ваші знайомі будуть казати вам про те, що ви дуже змінилися. Та й ви самі, поглянувши у минуле на рік чи два назад, самі зрозумієте усю силу «маленьких кроків».

*Сікора Вікторія,  
ПР-22*

## Один день з життя HR-менеджера



Присвячується всім, чие життя пов'язане з HR-ом.

Написано в честь 16 вересня, професійного свята HR-менеджерів.

Ось і ще один день. Прокидаюсь о сьомій ранку, кава, випрасувати так і не випрасуваний ввечері одяг і ось я уже в автобусі. Їду, трушуся з іншими в цій жовтавій бляшанці, що везе мене кудись в центр міста, звідки легше дістатись до контори. Тепер залишилось ще трішки пройтись ще не захарашченими машинами і людом вулицям, посміхаючись всім таким же раннім щасливцям, і я вже в місці свого призначення — офісі.

Наша компанія одна з тих, що як за рекламними буклетами «розвиваються швидко і динамічно». А це значить, що нам треба більше людей, спеціалістів, головне відповідальних, та точно «креативних, прагнучих до самовдосконалення та наполегливих». Праця кадровика, або ж за сучасним західним стандартом «HR-менеджера», то робота для певного типу людей, для тих, хто розуміється як в психології, так і в менеджменті персоналу; як в економіці, так і в сучасних правилах інформаційного пошуку. Будь-яка команда, що становить собою підприємство чи старатап, має бути машиною, що складається з ідеально підігнаних гвинтиків. І кадровик має бути тим, хто відбере ці деталі для подальшого збирання їх керівником.

Для простоти розуміння уявимо, що нам потрібно зібрати машину. Чи пристосували б ви для неї глечик для квітів чи, скажімо, батарею лиш на тій основі, що вони в вас були? Ні. Ви б вибирали деталі, що мають потрібну форму і характеристики для того, щоб ваш механізм був ефективним. Схожим чином працює й HR-менеджер.



Приступимо до практики. Усі резюме, за невеликим винятком, схожі одне на одне — сухий перелік здобутків і характеристик претендента, що дозволяє відібрати людей, що хоча б приблизно схожі на потрібного, такого собі «ідеального кандидата».

Далі іде цікавіша робота. Співбесіда. Вона є практично найважливішим етапом для безпосереднього набору співробітників, адже показує людину в дещо стресових для неї умовах, де можна перевірити як її професійні навички, так і особистісні.

Сьогодні під дверима мого кабінету зібралось троє кандидатів, тож впускаємо їх

поодиночі. Що в нас сьогодні? А, так, співбесіди щодо вакансії програміста. Заходить перший. Огрядний чоловік років сорока. В костюмі, весь спітнілий, видно що хвилюється. Направимо його до технічного спеціаліста. Нехай визначить його знання з професійної галузі.

Далі молодик, в модному батнику, джинсах і кедах. Подивимось... Ага, збрехав щодо віку і, насправді, неповнолітній. Вибачте, друже, приходьте наступного року. І покличете наступного.

В двері входить приємний бородань в строгому костюмі. Досвід роботи? 3 роки. Добре. Скільки хочете грошей? Зрозуміло. Ким себе бачите в нашій компанії? Стивом Джобсом майбутнього? А ви дотепний. Ідіть до технічного спеца. Подивимось на що ви здатні.

Далі йде веревечка інших кандидатів на інші вакансії. Всі вони різняться одне від одного, але тільки деякі мають якості, що потрібні саме нам. «Ми, кадровики,— казав мені мій керівник в час, коли я тільки найнявся:— ми — то сито, що має відсипати пісок і знайти дійсні самородки для підприємства. Тож сій і шукай, малий, сій і шукай».

Час підходить до вечора. Треба ще провести тренінг для персоналу й опитати новачків про успіхи і можна йти додому. Відпочивати для іще одного дня. Іще одного дня HR-менеджера.

Жукевич Марія,  
ПР-32

МЕРЕЖА МАГАЗИНІВ СПОРТИВНОГО ХАРЧУВАННЯ «MEGA-MASS»



WWW.STRONG-MEN.COM.UA

**СПОРТИВНЕ  
ХАРЧУВАННЯ**

ПРОТЕЇН	068 04 111 22
КРЕАТИН	099 405 35 35
ГЕЙНЕР	093 110 19 01
ВІТАМІНИ	
ЖИРСНІПЛОЧІ	

М. ІВ.-ФРАНКІВСЬК, ВУЛ. ДНІСТРОВСЬКА 16А, ТЦ "ГОРИЗОНТ"

АГЕНТСТВО НЕРУХОМОСТІ

**П'ОЗИТИВ**

Наш досвід працює для Вас!

Всі види ріелторських послуг

**ГАЛИНА ВАСИЛІВНА**

galinka57@gmail.com

м. Івано-Франківськ  
вул. Шевченка, 2а  
тел. (0342) 73-22-60  
моб. 066-736-19-90  
моб. 096-733-94-11  
моб. 063-481-26-15



Контролювати час не так складно, як це може здаватися на перший погляд. Це можна здійснити за допомогою прийняття рішень про те, що і коли необхідно зробити. При цьому мова не йде про жорсткий контроль режиму життя, що не допускає відхилень. Проводиться аналіз цілей, розставляються пріоритети, які потім трансформуються в конкретні завдання і програму дій. Завдяки цьому не тільки підвищується ефективність всієї діяльності, а й відкриваються нові резерви, наприклад, з'являється більше часу для відпочинку.

**1. Закон Стіва Тейлора:** Порядок ваших дій сильно впливає на ефективність.

Не треба займатися рутинною роботою, якщо в цей момент відчуваєте приплив сил, бадьорості і величезне бажання творити. Відразу приступайте до своїх великих проєктів і творіть, творіть, творіть.

І навпаки, коли Ваша енергія закінчується, то спробуйте зайнятися нудним і нецікавим перебиранням стопок паперів, інтернет-серфінгом та іншими монотонними заняттями.

**2. Закон стагнації:** При отриманні певних результатів приріст ефективності знижується.

Коли Ви прагнете до якої-небудь мети, і у Вас на початковому етапі починає щось виходити - головне в цей момент не розслабитися. Якщо призупинитися або вирішити відпочити - тут же почнеться спад в ефективності.

Повернутися до колишніх результатів буде дуже важко. Тому не варто чекати моменту, краще крок за кроком рухатися до цілі. У такому випадку у Вас не буде великого спаду

продуктивності та мотивації.

**3. Закон Генрі Лаборіта:** У кожної людини є схильність, талант, особливість робити те, що їй приносить задоволення.

Якщо Ви в повній мірі керуєтесь цим законом, якщо на питання: «Працюєш?», Ви кажете: «Я не працюю, я займаюся улюбленою справою», - то це кращий варіант розвитку подій. Найчастіше люди працюють на роботі, яка викликає в них лише нудьгу і роздратування. Вони ходять туди лише за зарплатою, не усвідомлюючи, що можуть заробляти своєю улюбленою справою.

Звісно ж, такі люди малоефективні, а час просто проходить повз них. Проте у житті бувають ситуації, коли дійсно необхідно зробити щось, навіть якщо це Вам не подобається. Але кінцевий результат, зазвичай, виправдовує усі ці труднощі.



**4. Закон непідробного інтересу:** Чим вищий Ваш інтерес до якої-небудь справи або заняття, тим швидше тече час.

Коли чимось посправжньому захоплений, час летить непомітно. Тут головне не забувати: навіть якщо справа Вам дійсно цікава, не треба впадати в крайнощі. Пам'ятайте, що у Вас ще є сім'я, здоров'я, друзі та й, у кінці кінців, повноцінний сон теж важливий.

**5. Закон Паркінсона:** На будь-яку роботу витрачається саме стільки часу, скільки Ви на неї відвели.

Тобто, якщо Ви вирішили, наприклад, написати статтю за один день, то й писати Ви її будете один день. Ви можете виділити під одну справу цілий

день, а можете зробити 10 справ лише в тому випадку, якщо точно запланували конкретний час на виконання кожної з них.

Мовою сучасності це означає ставити «дедлайн» для кожної справи. Як тільки ви почнете використовувати обмеження за часом, Ваш ККД збільшиться як мінімум в два рази. А це означає, що зроблених справ і часу стане в два рази більше.

**6. Закон Паретто:** 20% Ваших дій приносять цілих 80% успішних результатів.

Усі інші справи, які Ви робите у течії припадають на 80% дій і призводять лише до 20% результатів. І ці 80% справ, які роблять більшість людей забирають практично весь активний час їхнього життя.

20% з усіх ваших справ - це найголовніші завдання. Важливо правильно їх знайти, виділити і виконувати щодня.

**7. Закон АВС аналізу:** Розставляйте пріоритети.

У цій моделі справи діляться на три типи: дуже важливі, менш важливі та маловажливі. Коли Ви плануєте день, Ви повинні включити у нього в обов'язковому порядку справи категорії А, кілька справ з категорії В і намагатися виключити справи категорії С. Припустимо, треба написати звіт і сьогодні це справа категорії С. Але, якщо Ви будете довго відкладати цю справу, вона поступово буде переходити в категорію В, а згодом - в ряд дуже важливих справ.

**8. Закон делегування доручень:** Ділимося повноваженнями.

Як би не хотілось вирішувати всі справи самостійно і керуватись правилом «краще за мене ніхто не зробить», постарайтесь максимально аутсорити менш важливу роботу іншим компетентним людям. В добі 24 години і це єдиний незмінний ресурс, тому використовуйте його на найважливіші справи. Кажуть, хороший підприємець віддає 80 % своїх завдань іншим людям, а потім шукає нових людей і віддає ще 20%.

Сікора Вікторія,  
ПР-22

Студентська рада  
Івано-Франківського університету права  
імені Короля Данила Галицького

Mr & MISS UNIVERSITY



16 Листопада  
19:00

PASAGE  
GARTENBERG

ВХІД - 50 грн.  
ДЕТАЛІ ЗА НОМЕРОМ:  
+380 (99) 089 66 10  
+380 (99) 007 42 65

м. Івано-Франківськ, вул. Незалежності, 3  
**PASAGE GARTENBERG**  
www.passage-gartenberg.com

**KIDS**  
• FASHION •

15/11 НЕДІЛЯ | ENTER : 100 UAH | 17:00 ПОЧАТОК  
| Резервує : 095 175 9000 |

OLIMP INTERMEDIA Like АРТЕК БУНОВЕЛЬ ШИКЕН HОТ EUROPA PLUS Green Line

м. Івано-Франківськ, вул. Незалежності, 3  
**PASAGE GARTENBERG**  
www.passage-gartenberg.com

SHOW GIRLS  
**HALLOWEEN**  
TABASCO

31 ЖОВТНЯ  
TIME FOR  
АЦЕТИ

№ passage.info • f passage.gartenberg • passage.gartenberg  
QUE PASO? NIKETAZY/SASHA POKRYALOFF  
face control & dress-code / enter: 50uah

м. Івано-Франківськ, вул. Незалежності, 3  
**PASAGE GARTENBERG**  
www.passage-gartenberg.com

04/12 П'ЯТНИЦЯ | **ГОВОРНА** | 17:00 ПОЧАТОК  
Вхід - 200 грн.

**ФРАНКІВСЬКИЙ**  
ПОДІУМ

OLIMP INTERMEDIA Like WINETIME bukovel EUROPA PLUS PROCAKO Green Line

тел. 50-30-95



- Широкий асортимент шкільного приладдя
- Найбільший вибір якісних канцтоварів
- Побутова хімія
- Господарські товари
- Дитячі іграшки
- Сервісне обслуговування організацій
- Індивідуальний підхід до кожного покупця
- Гнучка система знижок
- Доставка канцтоварів безкоштовна

НАШІ МАГАЗИНИ: вул. Гординського, 4  
вул. Вовчинецька, 225 ТЦ «Велес»  
вул. Хоткевича, 63А ТЦ «Кошик»  
ГУРТІВНЯ КАНЦТОВАРІВ: вул. Ребета, 3